

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 martie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpații Titei Dumitru și Gavrilovici Evghenii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Gavrilovici Evghenii Leonid, născut la 22 ianuarie 1985, originar din s.Palanca, r-nul Suvorov și domiciliat în opr.Striiski, reg.Lvov, Ucraina

și

Titei Dumitru Vasile, născut la 02 ianuarie 1985, originar și domiciliat în s.Palanca, r-nul Ștefan Vodă.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 25.08.2014 - 12.11.2014,
2. Instanța de apel: 28.01.2015 - 19.06.2015,
3. Instanța de recurs: 11.01.2016 - 01.03.2016.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 12 noiembrie 2014, a fost achitat **Titei Dumitru** de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Prin aceeași sentință, **Gavrilovici Evghenii** a fost condamnat în baza art.145 alin.(2) lit.j) Cod penal la 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Totodată, prin încheierea suplimentară din 23 decembrie 2014, s-a dispus încasarea de la Gavrilovici Evghenii a cheltuielilor judiciare pentru serviciile de expertiză psihiatrico-legală staționară în sumă de 3022 lei, în rest cerințele părții acuzării au fost respinse.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că **Gavrilovici Evghenii**, la 20 martie 2014, în jurul orei 20.00, împreună cu Titei Dumitru, Ghidirim Elena, Rotari Alexandru, Bodolan Vasile, Șeremet Svetlana, Bîzdîga Radu și Coșterec Serghei se aflau la domiciliul lui Pascari Eugen din s.Palanca, r-nul Ștefan-Vodă, unde jucau cărți și serveau băuturi alcoolice. În timp ce stăteau la masă, Gavrilovici Evghenii a inițiat un conflict cu Rotari Alexandru și l-a lovit cu palma, în conflict s-a implicat Coșterec Serghei, care l-a întrebat pe Gavrilovici Evghenii de ce îl bate pe Rotari Alexandru, după care, fiica lui Pascari Eugen pe nume Valeria a intrat în odaie și le-a spus să înceteze conflictul și să plece din locuință. La cel moment, Gavrilovici Evghenii i-a cerut lui Ghidirim Elena permisiunea să vină la ea în casă, ultima le-a permis, dar i-a avertizat că le permite doar dacă nu va continua conflictul și Gavrilovici Evghenii, a asigurat-o că deja s-a împăcat cu Coșterec Serghei și au continuat să consume băuturi alcoolice. Titei Dumitru s-a culcat pe pat și a adormit, iar Bîzdîga Radu fiind telefonat de cineva, a lăsat bani pentru băutura și a plecat. Gavrilovici Evghenii a ieșit și a mai adus o

sticlă de rachiu și împreună cu Coșterec Serghei și Ghidirim Elena au continuat să consume băuturi alcoolice, în acest timp, între Gavrilovici Serghei și Coșterec Serghei s-a iscat un conflict în cadrul căruia s-au lovit cu palmele unul pe altul peste față și reciproc și-au expus faptele pentru ce anterior au executat pedeapsa.

Din cauza gălăgiei, Titei Dumitru s-a trezit din somn și a observat pe buza lui Gavrilovici Evghenii sînge și atunci, Ghidirim Elena i-a alungat pe Gavrilovici Evghenii și Coșterec Serghei afară, iar ea cu Titei Dumitru au rămas în casă. Gavrilovici Evghenii cu Coșterec Serghei au ieșit din casa lui Ghidirim Elena în ograda casei, unde au continuat conflictul și se băteau unul cu altul, în același timp cineva din ei doi a spart geamul de la casa lui Ghidirim Elena, în rezultat la ce Ghidirim Elena și Titei Dumitru au ieșit din casă afară și au încercat să-i despartă. În acest timp, Gavrilovici Evghenii i-a spus lui Coșterec Serghei că el nu poate bate cu pumnii, dar el poate bate cu cuțitul, după care ambii s-au liniștit, iar după ce Ghidirim Elena i-a avertizat că va suna la poliție, Titei Dumitru le-a turnat apă ca să se spele de sînge și după ce au fumat, dînșii au părăsit ograda.

Între Gavrilovici Evghenii și Coșterec Serghei conflictul a continuat, în cadrul conflictului Gavrilovici Evghenii l-a lovit pe Coșterec Serghei și ultimul a căzut, în fața porții gospodăriei lui Voloh Vladimir din str.M.Eminescu, s.Palanca, r-nul Ștefan Vodă, în acel moment, lui Gavrilovici Evghenii i-a apărut dorința să-l omoare pe Coșterec Serghei. Pentru realizarea acestui scop s-a îndreptat înspre gospodăria lui Ghidirim Nadejda, care locuiește nu departe și din garaj a luat un cuțit cu care s-a întors în locul unde se afla Coșterec Serghei și i-a aplicat aproximativ 21 de lovituri cu cuțitul, iar pentru a-și duce intenția sa de omor pînă la capăt, i-a tăiat cu cuțitul gîtul, după care a plecat la Ghidirim Nadejda, unde a aruncat cuțitul în veceul de afară și a rugat-o să-i spele scurta sa de culoare neagră în care era îmbrăcat, apoi s-a îmbrăcat într-un cojoc și a plecat, în jurul orei 22.00 acesta a mai revenit la Ghidirim Nadejda și prin geam i-a comunicat că revine mai tîrziu.

La data de 21 martie 2014, în jurul orei 06.00, Ghidirim Nadejda trezindu-se, i-a văzut dormind îmbrăcați lîngă ea pe Gavrilovici Evghenii și Titei Dumitru.

2.1. De către organul de urmărire penală a fost învinuit Titei Dumitru în faptul că, la 21 martie 2014, aproximativ la orele 03.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflîndu-se pe str.Mihai Eminescu din s.Palanca, r-nul Ștefan Vodă, în apropierea domiciliului lui Voloh Vladimir, împreună și în urma înțelegerii prealabile cu Gavrilovici Evghenii, în urma unui conflict iscat spontan cu Coșterec Serghei, l-au maltratat cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului și capului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.038 din 05.04.2014, leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală medie, iar continuîndu-și acțiunile infracționale, cu ajutorul unui cuțit de bucătărie, au aplicat lui Coșterec Serghei multiple lovituri în regiunea capului, gîtului, cutiei toracice și membrului superior stîng, leziuni corporale care, conform raportului de expertiză medico-legală nr.038 din 05.04.2014, se califică ca vătămare corporală gravă. Ca rezultat a loviturilor primite, lui Coșterec Serghei i-au fost cauzate leziuni înțepat-tăiate și tăiate a capului, gîtului, toracelui, membrului superior stîng, care au provocat șoc hemoragie pe fondul hemoragiei externe, în rezultatul căruia ultimul a decedat la fața locului.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care E.Gavrilovici și D.Titei să fie condamnați în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal la cîte 18 și, respectiv, 20 de ani închisoare, și dispusă încasarea de la ambii inculpați a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor psihiatrico-psihologice, și anume de la E.Gavrilovici în sumă de 7379 lei și de la Titei Dumitru în sumă de 7131 lei.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că instanța greșit a interpretat probele administrate și incorect l-a achitat pe D.Titei de infracțiunea pentru care a fost pus sub învinuire, deoarece probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată dovedesc pe deplin vinovăția lui E.Gavrilovici și D.Titei de comiterea infracțiunii

imputate; - instanța a dat apreciere subiectivă probelor prezentate de partea acuzării și și-a întemeiat soluția doar pe declarațiile inculpaților, care de facto au fost combătute prin declarațiile martorilor E.Ghidirim, pe care instanța neîntemeiat le-a apreciat critic, S.Malfi, din care rezultă că D.Titei se afla de asupra lui S.Coșterec, care la acel moment posibil era decedat sau bătut, ceea ce combat declarațiile lui D.Titei că dînsul după ce i-a despărțit pe E.Gavrilovici și S.Coșterec în curtea casei lui E.Ghidirim a mers în domiciliul ultimei unde s-a culcat și s-a trezit a doua zi, cît și probele scrise - procesul-verbal de cercetare la fața locului, rapoartele de expertiză medico-legală nr.053 din 26.03.2014, nr.255 din 04.04.2014; - instanța achitîndu-l pe D.Titei a constatat că învinuirea înaintată lui în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal nu este una clară și previzibilă, și că de către acuzatorul de stat au fost încălcate prevederile art.297 Cod de procedură penală, totodată l-a condamnat E.Gavrilovici de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.i) Cod penal și a constatat fapta pentru care ambii inculpați atît D.Titei, cît și E.Gavrilovici au fost puși sub învinuire, astfel că instanța, deși invocă că învinuirea nu este una clară și previzibilă, constată fapta ca fiind săvîrșită de către alt inculpat, iar pedeapsa stabilită ultimului pentru fapta de care a fost recunoscut vinovat este prea blîndă, la stabilirea pedepsei căreia instanța nu a ținut cont că inculpatul a recunoscut vina parțial, se caracterizează negativ, anterior fiind condamnat la închisoare pe teritoriul Ucrainei, la locul de trai, fapta a fost comisă în stare de ebrietate alcoolică, astfel că doar prin aplicarea unei pedepse mai aspre va fi atins scopul pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, apelul declarat de procuror a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gavrilovici Evghenii și Titei Dumitru au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal la 20 ani închisoare și, respectiv, la 18 ani închisoare, ambii cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului E.Gavrilovici, care a fost dovedită fără echivoc, însă a dat faptei săvîrșite o încadrare juridică necorespunzătoare probelor administrate indicînd *că este cert constatată că:*

4.1. Gavrilovici Evghenii, la 20 martie 2014, în jurul orei 20.00, împreună cu Titei Dumitru, Ghidirim Elena, Rotari Alexandru, Bodolan Vasile, Șeremet Svetlana, Bîzdîga Radu și Coșterec Serghei se aflau la domiciliul lui Pascari Eugen din s.Palanca, r-nul Ștefan-Vodă, unde jucau-cărți și serveau băuturi alcoolice. În timp ce stăteau la masă, Gavrilovici Evghenii a inițiat un conflict cu Rotari Alexandru și l-a lovit cu palma, în conflict s-a implicat Coșterec Serghei, care l-a întreat pe Gavrilovici Evghenii de ce îl bate pe Rotari Alexandru, după care fiica lui Pascari Eugen pe nume Valeria a intrat în odaie și le-a spus să înceteze conflictul și să plece din locuință. La acel moment, Gavrilovici Evghenii i-a cerut lui Ghidirim Elena permisiunea să vină la ea în casă, ultima le-a permis, dar i-a avertizat că le permite doar dacă nu va continua conflictul și Gavrilovici Evghenii a asigurat-o că deja s-a împăcat cu Coșterec Serghei și au continuat să consume băuturi alcoolice. Titei Dumitru s-a culcat și a adormit, iar Bîzdîga Radu fiind telefonat de cineva, a lăsat bani pentru băutură și a plecat. Gavrilovici Evghenii a ieșit și a mai adus o sticlă de rachiu și împreună cu Coșterec Serghei și Ghidirim Elena au continuat să consume băuturi alcoolice. În acest timp între Gavrilovici Serghei și Coșterec Serghei s-a iscat un conflict în cadrul căruia s-au lovit cu palmele unul pe altul peste față și reciproc și-au expus faptele pentru ce anterior au executat pedeapsa.

Din cauza gălăgiei, Titei Dumitru s-a trezit din somn și a observat pe buza lui Gavrilovici Evghenii sînge și atunci, Ghidirim Elena i-a alungat pe Gavrilovici Evghenii și Coșterec Serghei afară, iar ea cu Titei Dumitru au rămas în casă. Gavrilovici Evghenii cu Coșterec Serghei au ieșit din casa lui Ghidirim Elena în ograda casei, unde au continuat

conflictul și se băteau unul cu altul, în același timp cineva din ei doi a spart geamul de la casa lui Ghidirim Elena, în rezultat la ce Ghidirim Elena și Titei Dumitru au ieșit din casă afară și au încercat să-i despartă. În acest timp, Gavrilovici Evghenii i-a spus lui Coșterec Serghei că el nu poate bate cu pumnii, dar el poate bate cu cuțitul, după care ambii s-au liniștit, iar după ce Ghidirim Elena i-a avertizat că va suna la poliție, Titei Dumitru le-a turnat apă să se spele de sânge și după ce au fumat, dînșii au părăsit ograda.

Între Gavrilovici Evghenii și Coșterec Serghei conflictul a continuat, în cadrul conflictului Gavrilovici Evghenii l-a lovit pe Coșterec Serghei și ultimul a căzut, în fața porții gospodăriei lui Voloh Vladimir din str.M.Eminescu, s.Palanca, r-nul Ștefan Vodă. În acel moment, lui Gavrilovici Evghenii i-a apărut dorința să-l omoare pe Coșterec Serghei, pentru realizarea acestui scop s-a îndreptat înspre gospodăria lui Ghidirim Nadejda, care locuiește nu departe și din garaj a luat un cuțit cu care s-a întors în locul unde se afla Coșterec Serghei și i-a aplicat aproximativ 21 de lovituri cu cuțitul, iar pentru a-și duce intenția sa de omor pînă la capăt i-a tăiat cu cuțitul gîtul lui Coșterec Serghei. Ulterior, pe la ora 21.00, Gavrilovici Evghenii a plecat la Ghidirim Nadejda, unde a aruncat cuțitul în veceul de afară și a rugat-o să-i spele scurta sa de culoare neagră în care era îmbrăcat, după care s-a îmbrăcat într-un cojoc și a plecat, iar în jurul orei 22.00 acesta a mai din nou a venit la Ghidirim Nadejda și prin geam i-a comunicat că revine mai tîrziu.

La data de 21 martie 2014, în jurul orei 06.00, Ghidirim Nadejda trezindu-se, i-a văzut dormind îmbrăcați lîngă ea pe Gavrilovici Evghenii și Titei Dumitru și tot în data de 21 martie 2014, între orele 05.00-06.00 a fost găsit cadavrul lui Coșterec Serghei.

Instanța de apel a reținut că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui E.Gavrilovici în săvîrșirea infracțiunii imputate, fiind bazată pe declarațiile martorului E.Ghidirim, date în prima instanță și în apel, cît și probele scrise – procesele-verbale de cercetare la fața locului din 21.03.2014 cu planșele fotografice de la locul unde a fost găsit cadavrul și de cercetare a domiciliului lui N.Ghidirim, de examinare a obiectului din 22.03.2014, ordonanța de ridicare din 21.03.2014 și procesul-verbal din 21.03.2014 de ridicare de la E.Gavrilovici a hainelor în care era îmbrăcat, de examinare a obiectelor ridicate de la E.Gavrilovici, de verificare a declarațiilor învinuitului E.Gavrilovici, rapoartele de expertiză medico-legală nr.256 din 09.04.2014, nr.038 din 05.04.2014, nr.053 din 26.03.2014, psihiatrico-legală nr.46s-2014 din 01.07.2014, din care se constată că inculpatul E.Gavrilovici a comis infracțiunea imputată lui, și că acțiunile lui se încadrează în baza asrt.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal, ca omor intenționat, adică omorul unei persoane, săvîrșit de două persoane, cu o deosebită cruzime.

4.2. La fel, instanța de apel a conchis că prima instanță a stabilit în mod eronat situația de fapt în coroborare cu probele prezentate de acuzare, ajungînd la concluzia cu privire la nevinovăția inculpatului Titei Dumitru, pe cînd din analiza probatoriului administrat pe caz se confirmă vinovăția acestuia și a constatat că Titei Dumitru, la 21 martie 2014, aproximativ la ora 03.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflîndu-se pe str.Mihai Eminescu din s.Palanca, r-nul Ștefan Vodă, în apropierea domiciliului lui Voloh Vladimir, împreună și în urma înțelegerii prealabile cu Gavrilovici Evghenii, în urma unui conflict iscat spontan cu Coșterec Serghei, l-au maltratat cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului și capului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.038 din 05.04.2014, leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală medie. După aceasta continuîndu-și acțiunile infracționale, cu ajutorul unui cuțit de bucătărie, au aplicat lui Coșterec Serghei multiple lovituri în regiunea capului, gîtului, cutiei toracice și membrului superior sîng, leziuni corporale care, conform raportului de expertiză medico-legală nr.038 din 05.04.2014, se califică ca vătămare corporală gravă. Ca rezultat a loviturilor primite, lui Coșterec Serghei i-au fost cauzate leziuni înțepat-tăiate și tăiate a capului, gîtului, toracelui, membrului

superior stîng, care au provocat șoc hemoragic pe fondul hemoragiei externe, în rezultatul cărora ultimul a decedat la fața locului.

În susținerea concluziei sale, instanța de apel analizînd declarațiile inculpatului D.Titei, și apreciindu-le prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a reținut că aceste declarații prezintă o modalitate de apărare a sa, cu scopul de a fi exonerat de răspundere penală, pe cînd probele administrate, și anume declarațiile martorilor E.Ghidirim, S.Malîi, cît și actele scrise - procesele-verbale de cercetare la fața locului din 21.03.2014 de la locul unde a fost găsit cadavrul și de cercetare a domiciliului lui T.Titei, de examinare a obiectului din 21.03.2014, raportul de expertiză medico-legală nr.255 din 04.04.2014, care cercetate și verificate în ansamblu dimpotrivă demonstrează vinovăția acestuia în fapta imputată lui și că acțiunile lui D.Titei formează componenta de infracțiune prevăzută de art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal, ca omor intenționat, adică omorul unei persoane, săvîrșită de două persoane, cu o deosebită cruzime.

De asemenea, instanța de apel a respins afirmațiile inculpatului D.Titei, precum că dînsul nu a participat la comiterea omorului victimei S.Coșterec, deoarece acestea sînt combătute prin probe prezentate de acuzatorul de stat, ce au fost verificate în cadrul procedurii de apel, din care rezultă cu certitudine că dînsul a fost prezent la data, ora și locul comiterii omorului, fapt dovedit prin declarațiile martorului S.Malîi, care notifică prezența inculpatului de asupra cadavrului, prezența urmelor sîngelui victimei S.Coșterec pe hainele sale, constatate prin raportul de expertiză medico-legală nr.255 din 04.04.2014 și unui șir de probe indirecte, referitor la prezența inculpatului D.Titei în anturajul inculpatului E.Gavrilovici și victimei S.Coșterec în perioada imediată înaintea comiterii infracțiunii de omor, generată din conflictul care a avut loc între persoanele nominalizate în cadrul consumului de băuturi alcoolice în ograda lui E.Ghidirim și în continuare în afara ogrăzii la data de 20.03.2014.

Instanța de apel, a apreciat ca eronată concluzia primei instanțe, care a respins ca probă raportul de expertiză medico-legală nr.255 din 04.04.2014, prin care s-a confirmat prezența urmelor de sînge provenite de la victima S.Coșterec pe hainele lui D.Titei în care a fost îmbrăcat la 20.03.2014, precum că acuzarea nu a stabilit cum aceste urme de sînge au apărut pe hainele inculpatului și ca greșită concluzia că declarațiile martorilor O.Ghidirim și V.Voloh sînt probe neconcludente, pe cînd acești martori au depus mărturii concludente și nepărtinitoare, iar la depunerea declarațiilor au dat jurămîntul și au fost preîntîmpinați de răspundere penală conform art.312 Cod penal, încît careva alte împrejurări care ar pune la dubii veridicitatea acestor declarații nu au fost constatate.

5. Împotriva deciziei menționate au declarat recursuri ordinare inculpatul D.Titei și E.Gavrilovici, care solicită:

- inculpatul D.Titei, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de el, invocînd că probele ce au fost puse la baza soluției de condamnare de către instanța de apel incorect au fost apreciate, fiindcă acestea dimpotrivă demonstrează nevinovăția sa în fapta de care a fost recunoscut vinovat;

- acuzatorul de stat nu a prezentat probe ce ar demonstra vinovăția lui în comiterea împreună cu E.Gavrilovici a omorului părții vătămate;

- instanța de apel nu a reținut declarațiile martorului E.Ghidirim, care a confirmat și declarat că dînsul în timpul conflictului ce a avut loc între E.Gavrilovici și S.Coșterec nu a manifestat nici un grad de violență s-au agresiune, doar i-a despărțit pe aceștia, precum și ale martorului S.Malîi, care a declarat că a văzut doar o persoană care stătea în genunchi lîngă un bărbat aflat la pămînt cui îi spunea „Serioja, scoală, scoală”, însă nu a confirmat cert că acea persoană era anume el;

- instanța de apel a examinat cauza superficial, în urma căreia a emis o decizie ilegală și nefondată, ce urmează a fi casată cu achitarea sa și menținerea hotărîrii primei instanțe.

- inculpatul E.Gavrilovici, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, în partea stabilirii pedepsei, pe motiv că cea aplicată de instanța de apel este una prea aspră, la care instanța nu a reținut acele circumstanțe atenuante ce i-ar fi permis aplicarea unei pedepse mai blânde, și anume că dînsul a recunoscut vina, și-a întemeiat recent o familie, în care crește și se educă un copil minor, că dînsul este unicul întreținător al familiei sale, deoarece alte careva rude nu are, iar mama soției este o persoană cu dezabilitate severă; - infracțiunea a comis-o de unul singur, din motiv că partea vătămată primul i-a aplicat lovituri și în scopul de a se apăra a luat din garaj un cuțit doar să-l sperie pe S.Coșterec, iar după ce acesta i-a mai aplicat o lovitură în regiunea ochiului, nu mai ține minte ce a făcut, doar dimineața i-au spus că la tăiat pe acesta; - instanța nu a luat în considerație că potrivit concluziei expertizei se dovedește că pe hainele sale a fost depistat sîngele său, ceea ce confirmă faptul că el a fost bătut de S.Coșterec.

6. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursurile declarate de inculpați urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărîrii atacate cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art.424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limita temeiurilor prevăzute de art.427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Prin urmare, Colegiul penal, reținînd faptul că inculpații declarînd recurs nu au invocat nici un temei de drept prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, însă verificînd dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material, deoarece privește încadrarea juridică dată faptei săvîrșite, care cade în controlul instanței de recurs pentru care fapta nu poate fi privită ca stabilită, atunci cînd se constată ilegalități, conchide că decizia instanței de apel conține erori de drept care se cuprind de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care nu pot fi corectate în instanța de recurs, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs, din care motiv recursurile ordinare declarate de inculpați urmează a fi admise.

În conformitate cu prevederile art.414, 415, 417 Cod de procedură penală, judecînd apelul, instanța de apel este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror noi probe prezentate instanței de apel, sau să cerceteze suplimentar probele deja administrate de instanța de fond și în decizie să expună temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral, atît în fapt, cît și în drept, de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărîrii primei instanțe. În baza apelului se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se probele din dosar, utilizîndu-se și posibilitatea administrării de noi probe.

În cazul examinat, instanța de apel, casînd sentința integral și rejudecînd cauza cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, nu întocmai a respectat cerințele art.394 și art.417 Cod de procedură penală, deși a constatat faptele săvîrșite de către fiecare inculpat în parte.

Astfel, după cum rezultă din actele cauzei, conform învinuirii înaintate, acțiunile inculpatului E.Gavrilovici și D.Titei au fost calificate în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod

penal - omorul intenționat, adică omorul unei persoane, săvârșit de două persoane și cu o deosebită cruzime”.

Prima instanță, cercetînd cumulul de probe administrate și prezentate de procuror, a constatat că inculpatul E.Gavrilovici de unul singur a comis omorul cet.S.Coșterec, și a exclus din acțiunile inculpatului semnul calificativ lit.i) alin.(2) art.145 Cod penal, calificînd acțiunile ultimului și recunoscîndu-l vinovat doar în baza art.145 alin.(2) lit.j) Cod penal, totodată a constatat fapta diferit față de cea care a fost reținută în învinuire, și anume ce-a descrisă la pct.2 al prezentei decizii.

Instanța de apel, rejudecînd cauza și pronunțînd o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, deși în partea dispozitivă a deciziei i-a condamnat pe E.Gavrilovici și D.Titei în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal, pentru „*omor intenționat, adică omorul unei persoane, săvârșită de două persoane, cu o deosebită cruzime*”, însă în partea descriptivă a acesteia nu a respectat prevederile art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală în privința inculpatului E.Gavrilovici și D.Titei, deoarece a reținut în privința inculpatului E.Gavrilovici fapta constatată de prima instanță, prin care ultimul a fost recunoscut vinovat în baza art.145 alin.(2) lit.j) Cod penal.

Astfel, instanța a indicat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului E.Gavrilovici, care a fost dovedită fără echivoc, indicînd că este cert constatată că: *Gavrilovici Evghenii, la 20 martie 2014, în cadrul conflictului E.Gavrilovici l-a lovit pe S.Coșterec și ultimul a căzut în fața porții gospodăriei lui Voloh Vladimir, pe str.M.Eminescu, s.Palanca, r-nul Ștefan Vodă, în acel moment, lui Gavrilovici Evghenii i-a apărut dorința să-l omoare pe Coșterec Serghei, pentru realizarea acestui scop s-a îndreptat înspre gospodăria lui Ghidirim Nadejda, care locuiește nu departe și din garaj a luat un cuțit cu care s-a întors în locul unde se afla Coșterec Serghei și i-a aplicat aproximativ 21 de lovituri cu cuțitul, 21 de lovituri cu cuțitul, iar pentru a-și duce intenția sa de omor pînă la capăt i-a tăiat cu cuțitul gîtul lui Coșterec Serghei. Ulterior, în jurul orei 21.00, Gavrilovici Evghenii a plecat la Ghidirim Nadejda, unde a aruncat cuțitul în veceul de afară și a rugat-o să-i spele scurta sa de culoare neagră în care era îmbrăcat, după care s-a îmbrăcat într-un cojoc și a plecat, iar în jurul orei 22.00 acesta a mai din nou a venit la Ghidirim Nadejda și prin geam i-a comunicat că revine mai tîrziu..., care este diferită față de cea reținută în rechizitoriu, prin care ultimul a fost învinuit în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal și cea constatată în privința inculpatului D.Titei, descrisă la **pct.4.2.** al prezentei decizii, deși conchide că ambii inculpați „adică D.Titei împreună și în urma înțelegerii prealabile cu E.Gavrilovici” au comis omorul cet.S.Coșterec.*

Or, rejudecînd cauza, instanța de apel urma să respecte prevederile normei sus-menționate, potrivit căreia partea descriptivă a sentinței de condamnare (la caz, decizia), trebuia să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Potrivit art.14 alin.(1), 15, 113 alin.(1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvîrșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Astfel, Colegiul menționează că anume prin descrierea faptei considerate a fi dovedită, se cere ca modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii să coroboreze cu concluzia privind încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, chestiuni ce urmau a fi soluționate de instanță conform art.385 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală.

Însă, analizând decizia recurată, Colegiul penal constată că o asemenea coroborare nu există, astfel fapta constatată și reținută în sarcina ambilor inculpați D.Titei și E.Gavrilovici nu conține elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.i, j) Cod penal, pentru care ambii au fost recunoscuți vinovați, de unde se deduce concluzia că partea descriptivă a deciziei instanței de apel contrazice dispozitivului acesteia, pe când dispozitivul deciziei instanței de apel trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă.

La fel, instanța de apel în confirmarea vinovăției inculpatului D.Titei a reținut declarațiile martorului S.Malîi atît pe cele date la urmărirea penală, care au fost date citirii în temeiul art.371 alin.(1) Cod de procedură penală, cît și pe cele date în instanța de judecată, totodată constatînd că există contradicții esențiale între declarațiile depuse în ședința de judecată și cele depuse în cursul urmăririi penale, instanța urma să motiveze care anume din aceste declarații ale martorului urmează a fi reținute și considerate a fi veridice.

Totodată, instanța nu a dat careva apreciere declarațiilor acestui martor, care a relatat, precum că la văzut pe D.Titei la locul infracțiunii de asupra cadavrului la ora 00.30, în coroborare cu învinuirea înaintată inculpatului D.Titei, potrivit căreia acesta împreună cu E.Gavrilovici au comis omorul părții vătămate la ora 03.00, și cu fapta stabilită în privința lui E.Gavrilovici, din care rezultă că acesta în jurul orei 21.00 a plecat la N.Ghidirim și a aruncat cuțitul, și-a scos scurta cu care era îmbrăcat rugînd-o pe aceasta din urmă s-o spele.

Mai mult, instanța de apel a conchis că este greșită concluzia primei instanțe că declarațiile martorilor O.Ghidirim și V.Voloh sînt probe neconcludente, pe cînd se constată că aceștia au depus mărturii concludente și nepărtinitoare, dînd declarații sub jurămînt, fiind preîntîmpinați de răspundere penală, încît careva alte împrejurări ce ar pune la dubii veridicitatea acestora nu au fost constatate. Însă, acestea nu au fost supuse verificării cu consemnarea lor în procesul-verbal, nu au fost reflectate în descriptivul deciziei, sau să fi fost analizate prin prisma prevederilor art.100 alin.(1), (4), 101 Cod de procedură penală, de rînd ce instanța și-a motivat concluzia de vinovăție pe declarațiile doar a martorilor E.Ghidirim și S.Malîi, cît și probele scrise. Totodată, instanța făcînd trimitere la declarațiile date de E.Gavrilovici și D.Titei în instanța de fond și descriindu-le în decizie, nu le-a verificat și nu le-a consemnat în procesul-verbal. La fel, din procesul-verbal al instanței de apel rezultă că în ședință au fost verificate un șir de probe, care nu și-au găsit reflectare în decizia instanței, nefiindu-le dată careva apreciere.

Potrivit art.400 Cod de procedură penală, apelul declarat împotriva sentinței, se consideră făcut și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea sentinței.

Reieșind din prevederile menționate, instanța de apel, casînd total sentința din 12.11.2014, nu s-a pronunțat asupra legalității „sentinței suplimentare” din 24.12.2014, prin care s-a admis parțial cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare pentru serviciile de expertiză psihiatrico-legală staționară, încasîndu-se de la E.Gavrilovici suma de 3022 lei.

Prin urmare, reieșind din cele menționate, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 alin.(2), (6) și 417 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărîre nemotivată.

Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs, să respecte prevederile art.394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de datele

obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417, 385 și 394 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de inculpații Titei Dumitru și Gavrilovici Evghenii, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, în cauza penală privindu-i pe Gavrilovici Evghenii și Titei Dumitru, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 12 aprilie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun